

Lachgas in stilte steeds populairder, kroegen doen geheimzinnig

Even een biertje of een ballonnetje lachgas in de kroeg? Steeds vaker kiezen jongeren voor allebei. De kroegen varen er wel bij, maar doen er geheimzinnig over.

Wie Bar Bascule betreedt, ziet een gezellige bedoening. Aan het plafond en de trap hangen vele gekleurde ballonnen. Daar zit naar alle waarschijnlijkheid ‘gewoon’ lucht in, maar de ballonnen die nabij de ingang gevuld worden, bevatten lachgas. Zo’n ballon kost 2,50 euro en je doet er ongeveer even lang mee als met het drinken van een biertje. Bar Bascule is niet het enige verkooppunt in Leeuwarden: de ballonnen zijn in meerdere kroegen te bestellen.

De vloer ligt bezaaid met lege ballonnen. Als de DJ oproept om de handjes in de lucht te gooien, hangen twee meisjes – naveltruitjes, strakke broeken, een roze en rode ballon in de hand – ogenschijnlijk in een andere wereld tegen de muur. Ze halen net het tuitje van de ballon uit hun mond en zien er niet uit alsof ze de DJ horen. Ze geven in ieder geval geen gehoor aan zijn oproep.

Tijdelijk zuurstofgebrek

Ze lachen wat in zichzelf en maken wat schokkerige en wat trekkende bewegingen met hoofd en lichaam. De wereld lijkt aan hen voorbij te gaan. Het hele tafereel duurt minder dan een minuut. Dan nemen ze nog een klein teugje en begint het weer van voor af aan.

Ze zijn niet de enige gebruikers in de kroeg: jongeren die zowel met een biertje een of meerdere gevulde ballonnen rondlopen, zijn niet op een hand te tellen. Het gas zorgt voor een tijdelijk zuurstofgebrek in de hersenen, wat een roesje van enkele minuten geeft. Gebruikers voelen zich lacherig, ontspannen en licht.

Dit klinkt allemaal heel gezellig en onschuldig. Maar kroegbazen weigeren desgevraagd een boekje open te doen over dit relatief nieuwe fenomeen. Een bedrijfsleider van een andere kroeg wil wel spreken, maar trekt zich naderhand in opdracht van zijn baas terug. Die wil niks zeggen over lachgas in de media.

Opvallend, want op sociale media circuleren veel foto’s van dansende jongeren met ballonnen aan hun mond. Ook werven kroegen via sociale media personeel speciaal voor hun ballonnenbar. Die geheimzinnigheid is op zijn minst eenzijdig te noemen.

Geen geneesmiddel meer

Deze kroegbazen doen niets verkeerd en overtreden geen enkele wet met de verkoop van lachgas. Sinds 2016 valt het niet meer onder de Geneesmiddelenwet, maar onder de Warenautoriteit. Dit betekent dat het spul gewoon verkocht mag worden zonder beperkingen.

De Leeuwarder kroegen die het verkopen, zagen een gat in de markt en tuigden een ballonnenbar op in hun zaak. Bar Bascule heeft er drie. De inkomsten zien ze als extraatje: er gaan mensen uit kroegen waar ze geen lachgas verkopen speciaal naar de burens voor een ballonnetje. Met een beetje mazzel bestellen ze een biertje en blijven ze er hangen.

Kan het gebruik kwaad? Marcel Seuninga, preventiemedewerker van Verslavingszorg Noord Nederland (VNN), weet het niet. „Er zijn geen onderzoeken naar de langetermijneffecten van lachgas gedaan. Ook hebben we geen cijfers over de populariteit onder jongeren. We gaan af op signalen.”

Die signalen zijn er zeker: in de horeca wordt het meer en meer verkocht en ook op straat liggen de langwerpige, zilverkleurige patronen. Die worden ook wel gebruikt voor slagroomsputten en zijn bij huishoudwinkels en de groothandel verkrijgbaar.

Risico's

Seuninga ziet er „een duidelijk verdienmodel voor de horeca in”. Hij krijgt als preventiefunctaris sporadisch vragen van ouders, wel komt het ter sprake in de professionele hoek. „Jongerenwerkers, de politie: die stellen weleens vragen.” Volgens hem kan veelvuldig gebruik de kans op hersenbeschadiging vergroten en leiden tot een vitamine B12-tekort. Dat kan neurologische verschijnselen veroorzaken.

Volgens Seuninga is het een hype die weer overwaait. „In de jaren negentig was het ook een tijdje populair, maar toen was het nog illegaal.” Hij kent wel verhalen van jongeren die na gebruik met hun hoofd op de bar vielen „Maar dat gebeurt ook met alcohol.”

De gemeente Leeuwarden heeft eerder in deze krant laten weten niet op te treden tegen de verkoop van lachgasballonnen in de horeca, omdat het wettelijk is toegestaan. Ook kent het college geen gevallen van schadelijke gevolgen. Wel adviseert het college gasten voor te lichten over risico's.

<https://www.lc.nl/friesland/Lachgas-in-stilte-steeds-populairder-kroegen-doen-geheimzinnig-23860940.html>